

'T HARDE - De Panzer-Haubitze 2000NL (PZH-2000NL), de nieuwe moderne houwitser van de Koninklijke Landmacht, gaat mee naar Uruzgan. Vanaf de bases Deh Rawod en Tarin Kowt zijn de vuurmonden in staat om in een straal van 35 kilometer vuursteun te geven. Het Alpha-peloton van de Alpha-batterij, 14 Afdeling Veldartillerie (14 Afdva) onder leiding van majoor Rienk Sijbrandi, mag als eerste aan het werk met de PZH2000. Onlangs is het eerste peloton na twee maanden teruggekeerd van een omscholing.

**MET DRIE
HOEWITSERS
MEER
VUURSTEUN
DAN OOI**

PANZERHAUBITZE

Na aankomst op de Tonnetkazerne in 't Harde begonnen de militairen meteen met hun operkprogramma. Inmiddels hebben de artilleristen hun eerste Live Firing Exercise (LFX) er opzitten. Aan het eind ervan werd voor de hele afdeling op het Artillerie Schietkamp bij Oldebroek een kleine demonstratie gegeven: veertien schoten snelvuur.

"De PZH2000 vereist een totaal andere bediening dan de M109", vertelt commandant majoor Sijbrandi. "Was het voorheen veel meer handwerk, nu is alles computergestuurd. Zo wordt de lader meer een computer-deskundige. Minder technet, maar meer rman. Tijdens de omscholing merkte ik dat de huidige generatie hier minder moeite mee heeft." Volgens Sijbrandi vinden de mannen het nieuwe wapen prachtig: "Veel artilleristen hebben bijgetekend vanwege de invoering van de PZH. Werd de functie van 109-chauffeur nog als een 'vervelende' gezien, bij de PZH vechten ze om die baan."

BEVEILIGD

De PZH2000 is in staat snel in een groot gebied doelen onder vuur te nemen. Ook voor de bescherming van de bemanning beschikt zij over een zware bepantsering. De krachtige aandrijving zorgt voor de nodige mobiliteit, terwijl een vuurregelcom-

puter, een inert navigatiesysteem in combinatie met GPS garandeert dat de granaten op de juiste plek terecht komen.

De PZH2000 levert vuursteun onder alle omstandigheden, zegt plaatsvervangend commandant 14 Afdva, majoor Gertjan Jelsma. "Door het verdwijnen van de mortieren bij de infanterie, zullen wij vaker ingezet worden bij de manoeuvre-eenheden. Met behulp van een laser is het nu ook mogelijk in een directe richting te schieten. Een vuurmond heeft meer vuurkracht, waardoor we beter in staat zijn de manoeuvre-bataljons te steunen. Je hoeft maar drie houwitseren aan een bataljon te koppelen en ze hebben meer vuursteun dan ze ooit gehad hebben."

Soldaat 1 Leon Harskamp en korporaal 1 Arnold van den Berge ervaren het verschil aan den lijve. Omdat de nieuwe vuurmond ten opzichte van de M109 veel geavanceerder is, ontstaat er een verschil in werkzaamheden. Harskamp is munitiewerker één en is niet rouwig om het verschil. "Ik hoef nu bijvoorbeeld geen granaten meer te tillen. Helemaal niet erg, want die bommen waren toch echt zwaar iedere keer." Van den Berge is chauffeur, lader en afvuurder. Ook hij is enthousiast over de nieuwe

vuurmond. "Het rijden met de pantserhouwitser is veel mooier. Het gaat soepeler en harder, omdat je meer vermogen hebt. Daarnaast ben je ook veel wendbaarder." Toch vindt Van den Berge het wel jammer dat een deel van zijn taken is weggefallen. "Ik kan nu niet meer laden en afvuren. Dat is zonde."

Het belangrijkste verschil met het optreden met de M109 is dat

alles aan boord is om zelfstandig te kunnen verplaatsen. Majoor Jelsma: "Het is dus niet langer nodig om met meer dan een vuurmond te manoeuvreren." Dat er ook een nadeel kleef aan de PZH, beseft Jelsma ook. "Jederen bij ons heeft een opleiding M109. Aan al die jarenlange ervaring hebben we nagenoeg niks meer aan. Het optreden wordt helemaal anders. Het is een hele

cultuuromslag, maar ik heb wel een goed gevoel. De mentale klik is al redelijk gemaakt."

AFGHANISTAN

Omdat het nog niet helemaal zeker is hoe het definitieve Afghanistan-detachement eruit komt te zien, bestaat er ook een reservelijst. Harskamp en Van den Berge staan daarop, maar liever zouden ze meteen worden

uitgezonden. Van den Berge: "Ik zou wel graag voor een tweede keer op uitzending willen." Zeker nu de nieuwe vuurmond meegaat, ontbreekt het niet aan belangstelling voor de missie in Uruzgan.

Soldaat der eerste klasse Ronald Achtien weet zeker dat hij in juni naar Afghanistan gaat. Achtien is met SFOR-17/EUFOR 1 al eens in Bosnië geweest, maar toen be-

MEE NAAR URUZGAN

stond zijn taak uit *Normal Framework Operations*. Afghanistan wordt anders, verwacht hij: "Daar ga ik als artillerist naar toe. Ook is er natuurlijk een groot verschil in de dreiging." Bang is Achtien echter niet. "Ik heb vertrouwen in het ma-

teriaal. De pantserhouwitsers zien er imponerend uit en het werkt allemaal goed. Er is aan veel dingen gedacht. Hij is ontzettend snel en heeft een hele goede koeling. En er is een NBC-installatie (Nucleair Biologisch Chemisch)." Toch is de PZH-2000 niet het enige element waardoor Achtien met een gerust hart op uitzending gaat: "Ik heb ook vertrouwen in m'n collega's en het Nederlandse optreden. Wij gaan heel anders met de burgerbevolking om. In Bosnië bijvoorbeeld waren de Nederlandse militairen vaak graag geziene gasten."

SAMENWERKING

De PZH2000 is voortgekomen uit de mislukte samenwerking tussen Duitsland, Italië en Groot-Brittannië. Zij wilden in de jaren zeventig

gezamenlijk een houwitsers ontwikkelen ter vervanging van de M109's en 105mm Abbots. Door financiële en technische problemen gedwongen, besloten de samenwerkende landen in het midden van de jaren tachtig te stoppen met dit project en ging ieder apart verder met eigen nationale ontwikkelingen. De resultaten hieruit zijn de AS-90 (Groot-Brittannië), de *Panzerhaubitze 2000* (Duitsland) en voor Italië de *upgrade* van de M109 (M109L). In 1986 ging de Duitse industrie daarom opnieuw aan

de slag en aanvankelijk werd er door de firma's Krauss-Maffei en Wegmann gewerkt aan een nieuw concept van een moderne, gepantserde houwitsers. Aan de nieuwe vuurmond werden nogal wat eisen gesteld. Zo moest er onder andere gelet worden op de optimale beschikbaarheid, korte reactietijden voor vuurafgifte en stellingwisseling, hoge mobiliteit, voldoende ruimte voor munitie (zes-tig schoten), een dracht van dertig kilometer, automatische laadrichting met hoge vuursnelheid, goed navigatiesysteem, verbeterde

bepantsering, NBC-bescherming en zelfbescherming onder meer door directe richting schieten.

In de periode van 1991 tot en met 1993 werd er gewerkt aan vier prototypen, die tussen 1994 en 1995 met succes verschillende tests ondergingen. Op 14 maart 1996 werd de eerste opdracht geplaatst voor 185 PZH2000. In de periode 1998 tot 2002 werd het eerste lot uitgeleverd, met name aan de veldartillerie in de Duitse *Rapid Reaction Forces*. De Nederlandse PZH2000 vindt zijn oorsprong in 2000, toen besloten werd de technisch en operationeel verouderde M109 A2/90 te vervangen. In het voorjaar van 2002 werd duidelijk dat de PZH2000 bij de Nederlandse veldartillerie in de bewapening zou komen. ●

